

Yazın kurak geçen bölgelerde adaçayı sulanmalıdır. Hastalık riski nedeniyle Salma sulama sulama yöntemi kesinlikle önerilmez. En ideali damlama sulama yöntemidir.

Hastalık ve Zararlıları

Adaçayında üretimi engelleyecek önemli bir hastalık ve zararlısı yoktur. Yalnız taban suyu yüksek, su tutan ve geçirimsiz topraklarda bitki kök bölgesi iyi havalanamadığı için toprak kaynaklı fungal hastalıklara rastlanabilmektedir.

Hasat ve Verim

Adaçayı çok yıllık olmasından dolayı tarlada 4-5 yıl kalabilir. İlk yıl genellikle tek biçim yapılır. İkinci yıldan itibaren bölgeye göre 2-3 defa biçim yapılabilir. Adaçayında en ideal hasat zamanı çiçeklenme başlangıcıdır. Genellikle Mayıs ayından itibaren çiçeklenmeye başlar. Bitkiler, toprak yüzeyinden 10-12 cm yukarıdan biçilerek hasat edilirler. Hasat edilen yeşil herba uygun sehpa üzerinde, gölgede kurutulurlar. Sıcaklık 35°C'yi geçtiğinde uçucu yağ oranı azalmaktadır.

Verim olarak 300-500 kg/da kuru herba, 200-300 kg/da kuru yaprak elde edilir

www.samsun.bel.tr

Samsun'a değer

SAMSUN
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ADAÇAYI YETİŞTİRİCİLİĞİ *Salvia officinalis*

Samsun Büyükşehir Belediyesi
Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Çiftçi Eğitimi ve Yayım Serisi
Tıbbi Bitkiler Yetiştiriciliği / 1

Adaçayı Yetiştiriciliği

Çok yıllık bir bitki olan adaçayı, 50-100 cm arasında boylanır ve yarı çalimsı bir formdadır. Toprak üstünden itibaren fazlaca dallanır ve dallar üzerinde tüylü, gri-gümüşü renkte yapraklar bulunur.

Çiçekler, çiçek sapı üzerinde her biri 6-8 çiçekten oluşan kümeler halinde sıralanır. Taç yaprakları genelde viyola renktedir. Bir bitkide hem erselik, hem de dişi çiçekler bir arada bulunabilir. Gri veya mat renkli yuvarlak tohumları vardır. Tohumların bin tane ağırlığı 5-9 g arasındadır. Dünyada adaçayının yüzlerce türü vardır. Ticari değeri en yüksek olanı tıbbi adaçayı (*Salvia officinalis*)'dır. Türkiye'de 90 kadar adaçayı türü doğal olarak yetişmektedir. Bunlardan en fazla, şalba veya çalba olarak adlandırılan *Salvia fruticosa* (syn. *S. triloba*) ve *Salvia tomentosa* türleri doğadan toplanmaktadır.

Ekolojik İstekleri

Tipik bir Akdeniz bitkisi olan adaçayı, sıcak ve güneşli eğimli arazilerde doğal olarak yetişir. Yaz kuraklığına ve kış soğuklarına oldukça dayanıklıdır. Adaçayı özellikle kireç bakımından

zengin, alkali özellikte, kumlu-tınlı ve tınlı-kumlu topraklarda çok iyi gelişir. *S. fruticosa*'nın düşük sıcaklıklara dayanıklılığı *S. officinalis* türüne göre daha azdır. Bu nedenle rakımı çok yüksek olan yerlerde *S. officinalis* tercih edilmelidir.

Toprak İşleme ve Fide Dikimi

Adaçayı bitkisi hem tohum hem de klonal olarak çoğaltılabilir. Tohumlar doğrudan tarlaya

ekilerek veya yastıklara ekilen tohumlardan fide üreterek dikilir. Klonal üretilen fide ise sürgün çeliklerini köklendirerek veya bitkilerin kök tacından köklü sürgünler alarak dikim yapılır. Fideler araziye aktarılmadan önce derin sürüm yapılmalı, daha sonra diskaro-tırmık veya kazayağı tırmık kombinasyonu ile toprak yüzeyi düzeltilmelidir.

Fide dikimi don riski ortadan kalktıktan sonra Mart sonu ile Mayıs ortası arasında yapılır. Fide dikiminden sonra mutlaka can suyu verilmelidir. Adaçayı yetiştiriciliğinde 50*35 veya 75-35 cm dikim mesafeleri uygundur. Doğrudan tarlaya ekimde 2-3 kg/da tohumluğa ihtiyaç vardır.

Gübreleme ve Bakım

Yabancı ot sorunu önemlidir. Kültürel ve kimyasal mücadele yapılabilir. Kültürel olarak çapalama ve malçlama; kimyasal mücadelede ise herbisitler kullanılır. Herbisit kullanımında ekim öncesi ve çıkış sonrası uygulamalara dikkat edilmelidir.

Gübreleme olarak NPK verilir. İlk yıl 6-8 kg/da N, 4-6 kg/da P₂O₅ ve K₂O; sonraki yıllarda ise 4-5 kg/da N, P₂O₅ ve K₂O önerilmektedir.